

hodovati o právu k veřejné vodě, nabytém podle tvrzení žalobců soukromoprávním titulem, přísluší podle druhého odstavce § 102 čes. vod. z. jen řádným soudům a politický úřad tedy právem vyčkává toto rozhodnutí řádných soudů, aniž lze z toho usouditi na jeho právní stanovisko v této věci. Poněvadž žalobci podle toho, co uvedeno, neprokázali vydržení sporného užívacího práva před účinností vodního zákona, postarádají jejich žaloba právního podkladu a netřeba řešiti otázku, zda by tu přicházela v úvahu čtyřicetiletá či třicetiletá doba vydržecí.

Čís. 7802.

I jediné ztýrání jest důvodem rozvodu, stalo-li se způsobem brutálním. Důvodem rozvodu jest též, dopustí-li se strana jednoho zlého nakládání a jindy citelného ublížení (urážení).

(Rozh. ze dne 23. února 1928, Rv I 862/27.)

Manželka žalovala manžela o rozvod manželství od stolu a lože z viny manžela, ježto ji manžel tak surově ztýral, že musela vyhledati lékařskou pomoc. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pravda, že zákon předpokládá těžká nakládání (schwere Misshandlungen), mluvě v množném čísle, ale tím nemá býti řečeno, že by za žádných okolností nestačilo těžké nakládání nastalé jen jednou, nýbrž že by vždy bylo nutno, by se to opakovalo či stalo vícekrát. Záleží zajisté na tíži ublížení tělesného, neboť je-li velmi těžké a tudíž nebezpečné, nemůže se od postižené strany žádati, by se vystavila tomu nebezpečí ještě vícekrát a odnesla si tak po případě trvalou památku. Zákon ovšem počítal i s ublížením bez následků nebo s následky zcela lehkými a tu mu ovšem nestačil případ jediný, nýbrž musil vyžadovati, by se to bylo opakovalo, má-li to tvořiti důvod rozvodu. Přijde tedy všechno na povahu případu a okolnosti. V souzeném případě musí stačiti ztýrání, jehož se žalovaný dopustil dne 5. června 1926, když bylo tak brutální, jak na základě výpovědi lékaře nižší stolice zjistily. Než nehledě k tomu, byl by tu důvod rozvodu pro žalobkyni, i kdyby bylo zlé nakládání ono bývalo tak neškodné, jak je žalovaný líčí. Zákon totiž jako důvody rozvodu uvádí těžká zlá nakládání neb velmi citelná, opěťovaná ublížení roz. zvláště urážky, v obou případech tedy žádá sice opěťování, ale poněvadž obojí tento důvod je stejné váhy, tedy v duchu a smyslu zákona je tu důvod rozvodu také, když strana se dopustí jednoho zlého nakládání a jindy citelného ublížení (urážení), neboť i pak má to tu váhu, jakoby jedno nebo druhé bylo opakováno. Když tedy vedle jednoho ztýrání zjištěného oběma nižšími stolicemi odvolací soud zjišťuje ještě nadávky »bestie, blázne« (nikoli tedy pouze »blázne«, jak dovolání praví), tu i kdyby tyto nadávky byly se staly pouze jednou, což ze zjištění odvolacího

soudu není ovšem přesně zřejmo, ježto to zjišťuje na základě výpovědi žalovaného samého, jenž praví, že možná, že »pronesl nadávky bestie a blázen« a nikoli na základě výpovědi žalobkyně, jež potvrdila, že jí po 8. květnu 1926 nadával skoro denně bestie a blázen, tedy ono ztýrání a tyto nadávky za důvod rozvodu úplně stačí. Co se týče ztýrání, nemůže se žalovaný vyvíňovati tím, že mu manželka nechtěla vydat oblek a prádlo (klíč ke skříni), když chtěl jeti do Prahy na sjezd. I kdyby tomu tak bylo, nelze to ztýrání omluviti. Mimo to má svědkyně F-ová, již nižší stolice úplně věří, ve své za pravdu přijaté výpovědi také udání, že žalobkyně žalovaného žádala, by ji vzal s sebou, že mu nebude překážet, že bude u příbuzných, ale on že ji odbyl, že ocásek nepotřebuje. Jest míti za to, že kdyby byl žalovaný prosbu žalobkyně, pronesenou v nejslušnějším tónu, splnil, aneb aspoň ji nebyl tak urážlivě odmítl, bylo by zajisté k žádnému nedorozumění nedošlo.

Čís. 7803.

Manželka jest podřízena manželovi jen potud, že jest povinna dbáti jeho vůle v okruhu domácího řádu, jinak však platí mezi nimi úplná rovnost.

(Rozh. ze dne 23. února 1928, Rv I 1044/27.)

K žalobě manželky rozloučil procesní soud první stolice manželství z viny obou stran. Odvolací soud k odvolání žalobkyně napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně změnil napadený rozsudek v ten smysl, že rozloučil manželství z výhradné viny žalovaného manžela.

Důvody:

Co nižší stolice proti žalobkyni zjistily, — a více se podle obsahu spisů zjistiti nedá — je toliko to, že prý zavdala v několika případech žalovanému příčinu k nadávkám a zlému nakládání a sice jednou tím (skutková zjištění), že se svou přítelkyní byla jeden večer v divadle a druhý den odpoledne v biografu, a jindy tím, že proti vůli žalovaného častěji chodila s přítelkyněmi, a konečně k výstupu u pivovaru tím, že od všech svatých 1926 zamykala byt visacím zámkem, takže si žalovaný nemohl z bytu vzít věci, jichž potřeboval, a tím vším prý (úsudek) přirozeně žalovaného dráždila, takže se dal strhnouti k činům, které jsou důvodem rozluky, jeť on prý podle svědkyně P-ové povahou dobrák a sama žalobkyně prý této svědkyni říkávala, že má dobré srdce. Co se týče prvních dvou výtek, nejsou skutky, jež se tu o žalobkyni dokázaly, již samy o sobě vůbec ničím, takže z nich nějakou vinu její nelze vyvozovati. Manželka není přece manželovi poddána tak, aby i její volba přítelkyň, procházky s nimi neb návštěva divadla neb biografu záležela od